

משפטים חכ"א שיחה ב'

ב"אשר הכינותי" צ"ל, דלכאורה לשון הכנה פירושו שעשו שינוי בדבר בשביל ההכנה, ואם כן קשה הרי בא"י באותו הזמן לא היה שינוי, ולכן מפרש רש"י ש"הכינותי" פה הוא רק הזמנה (דיבור) ולא מעשה. "ומדרשו" ש"מקומי ניכר כנגדו", שהיה שינוי במקום אך השינוי היה בבהמ"ק של מעלה שמכוון כנגד בהמ"ק של מטה.

ברש"י (כג, כ): "אשר הכינותי: אשר זמנתי לתת לכם, זהו פשוטו ומדרשו אל המקום אשר הכינותי כבר מקומי ניכר כנגדו, וזה אחד מן המקראות שאומרים, שבית המקדש של מעלה מכוון כנגד בית המקדש של מטה".

צריך להבין מה מוסיף רש"י בפירושו הראשון? ובפירוש השני מדוע מוסיף "וזה אחד מן המקראות כו", הרי רש"י כבר הביא ענין זה פעמיים (ויצא כח, יז, בשלח טו, יז) ושם אינו כותב "וזה אחד כו"?

והביאור: הקושי לרש"י הוא, שלשון הכנה פירושו שעשו שינוי בדבר בשביל ההכנה. ואם כן קשה הרי בארץ ישראל באותו הזמן לא היה שינוי, ואדרבא השבעה אומות היו שם ו"לא תוכל כלותם מהר", ואם כן הלשון "אשר הכינותי" אינו מובן. ועל זה מפרש רש"י ש"הכינותי" בנדון זה הוא רק הזמנה (שהזמנה הוא רק דיבור) ולא מעשה.

אך מפני שברוב המקומות הכנה פירושו שינוי, לכן מפרש רש"י ומדרשו ש"מקומי ניכר כנגדו", שהיה שינוי במקום אך השינוי היה בבית המקדש של מעלה שהוא מכוון כנגד בית המקדש של מטה.

אך קשה לפרש ששינוי למעלה לא יפעול שינוי למטה במקום המכוון כנגדו, ולכן מוסיף רש"י "וזה אחד מן המקראות כו", שההכנה - שינוי - לא נעשה עתה אלא זהו רק אחד מן המקראות המבארים מה היה בעבר, ואם כן אין צריך שיהיה שינוי עתה.

(וישנו גירסא "מכוון כנגד מטה", כי עיקר ההדגשה הוא בית המקדש של מעלה שעומד גם כשאינו בית המקדש של מטה).

מעניני הלכה שבפרש"י: לפי פירוש הראשון יוצא ש"הזמנה מילתא היא" (דגם לדעת רבא, שהלכה כמותו, ש"הזמנה לאו מילתא היא" הרי בעינינו מסוימים אומרים ש"הזמנה מילתא היא"), שלכן נאמר "הכינותי" אף שהיה רק דיבור. משא"כ לפי מדרשו "הזמנה לאו מילתא היא" ולכן צריך לומר שהיה הכנה בבית המקדש של מעלה.